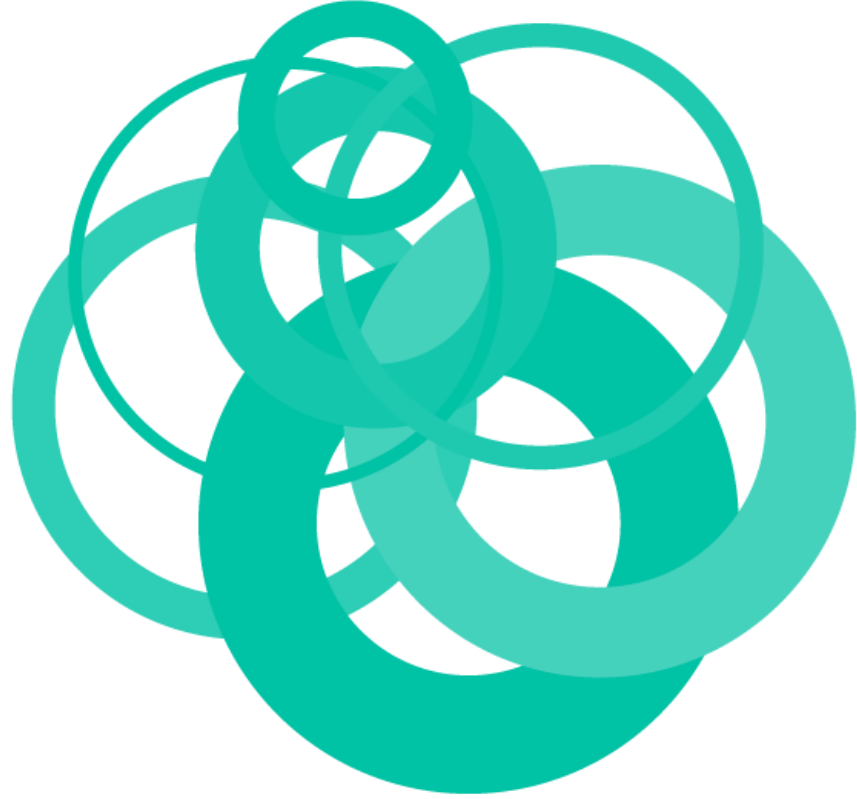

**Bewoners
maken
het Gooi**

Programma 27 september

13.00	Welkom - inleiding
13.30	Blok 1 presentaties
14.30	Pauze
14.45	Blok 2 presentaties
15.45	Ontwerptafels
16.30	Plenair: handreiking en ambities
17.00	Vooruitblik - afsluiting - borrel

Welkom

Anne-Marie Poorthuis

initiatiefnemer

Bewoners maken het Gooi

Bewoners maken het Gooi

Werken samen aan:

- Lokale democratie in ontwikkeling
- Regionaal uitwisselen en krachten bundelen
- Gesprek op gang brengen tussen gemeenten G&V
- Met verschillende stemmen
- Ambitie om van elkaar te leren
- Concrete bouwstenen om tot actie te komen
- Dat hopen we ook vandaag weer te bereiken

Deze middag: Right to Challenge

- Recht om taken van de gemeente over te nemen
- Meer dan een bewonersinitiatief
- Soms zijn bewoners in je gemeente voorlopers
- Benut lokale deskundigheid
- Wees gelijkwaardige partners
- Kijk naar betrokkenheid-rendement-legitimiteit

Right to Challenge

Janneke Smits

Voorbeeld Leiden

Schoonmaken

Grachten

**Bewoners
maken
het Gooi**

Blaricum

Werkgroep verbinding

Gerard Knoop, wethouder

Alfred Kayser, bewoner

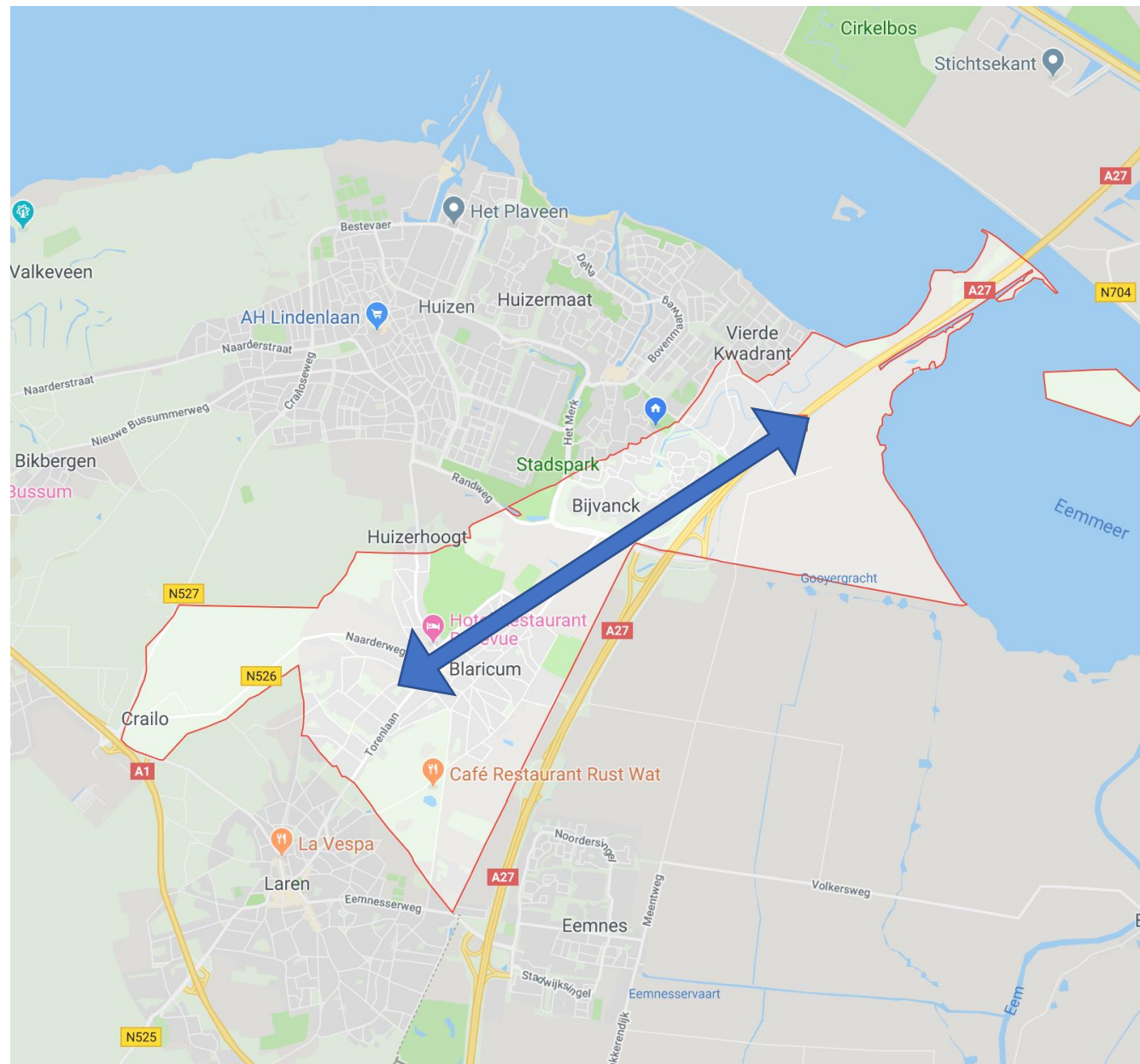

Gemeente
Blaricum

Werkgroep Verbinding

Bewoners maken het Gooi

September 2019

Verbinden

Verbinden van de delen van Blaricum

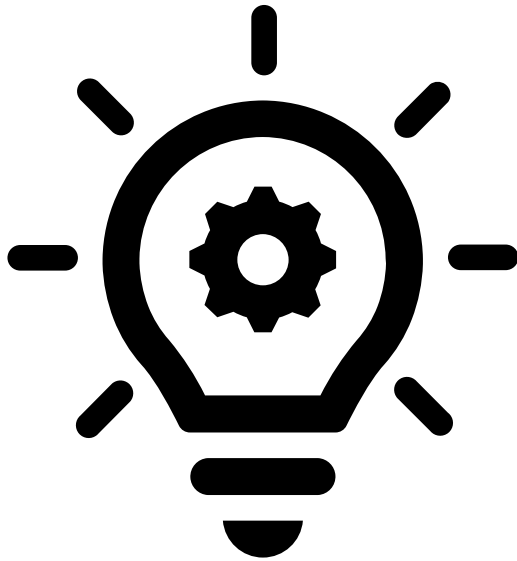
Realiseren van maatschappelijke, culturele, en historische verbinding

Verbetering ontsluiting tussen de delen voor recreatief verkeer

**Hans Haarsma
Lida Willard
Pieter Hokkeling
Willy Meijer
Edith Westra
Alfred Kayser**

Werkgroep proces

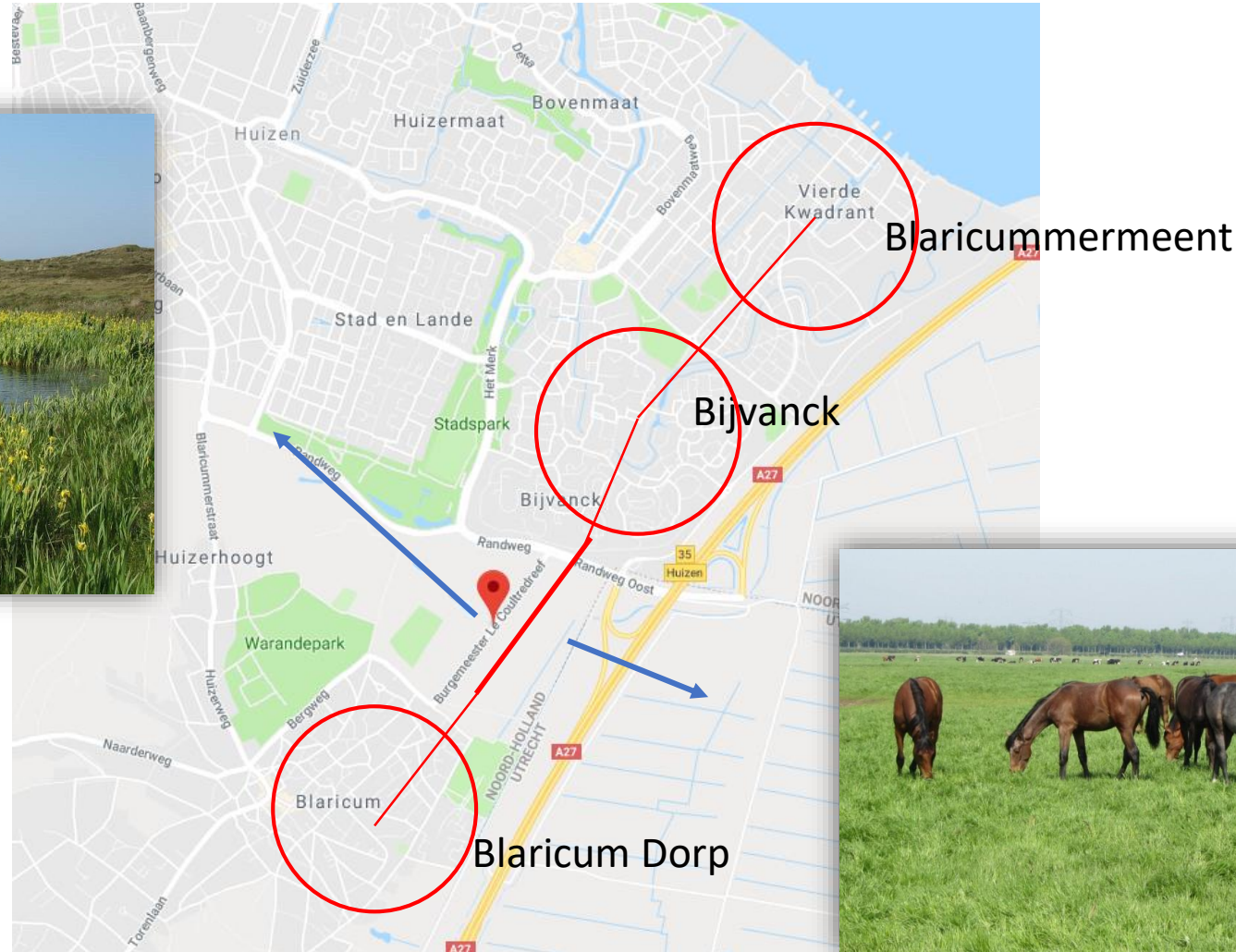
Ontstaan werkgroep Verbinding

- Inwoners Blaricum uitgenodigd voor de B100 in 2016
- Vanuit brainstorm sessie is onderwerp ontstaan:
  - *betere en aantrekkelijker verbinding tussen de dorpsdelen*
- Ideeën: theehuis langs de dreef, cultuurroute, fietsverbinding/brug over Randweg Oost

Draagvlak:

- Wethouders Blaricum
- Agrarische Stichting Blaricum (ASB)
- Gooisch Natuur Reservaat (GNR)

Burgemeester Le Coultredreef is verbinding via twee natuurgebieden

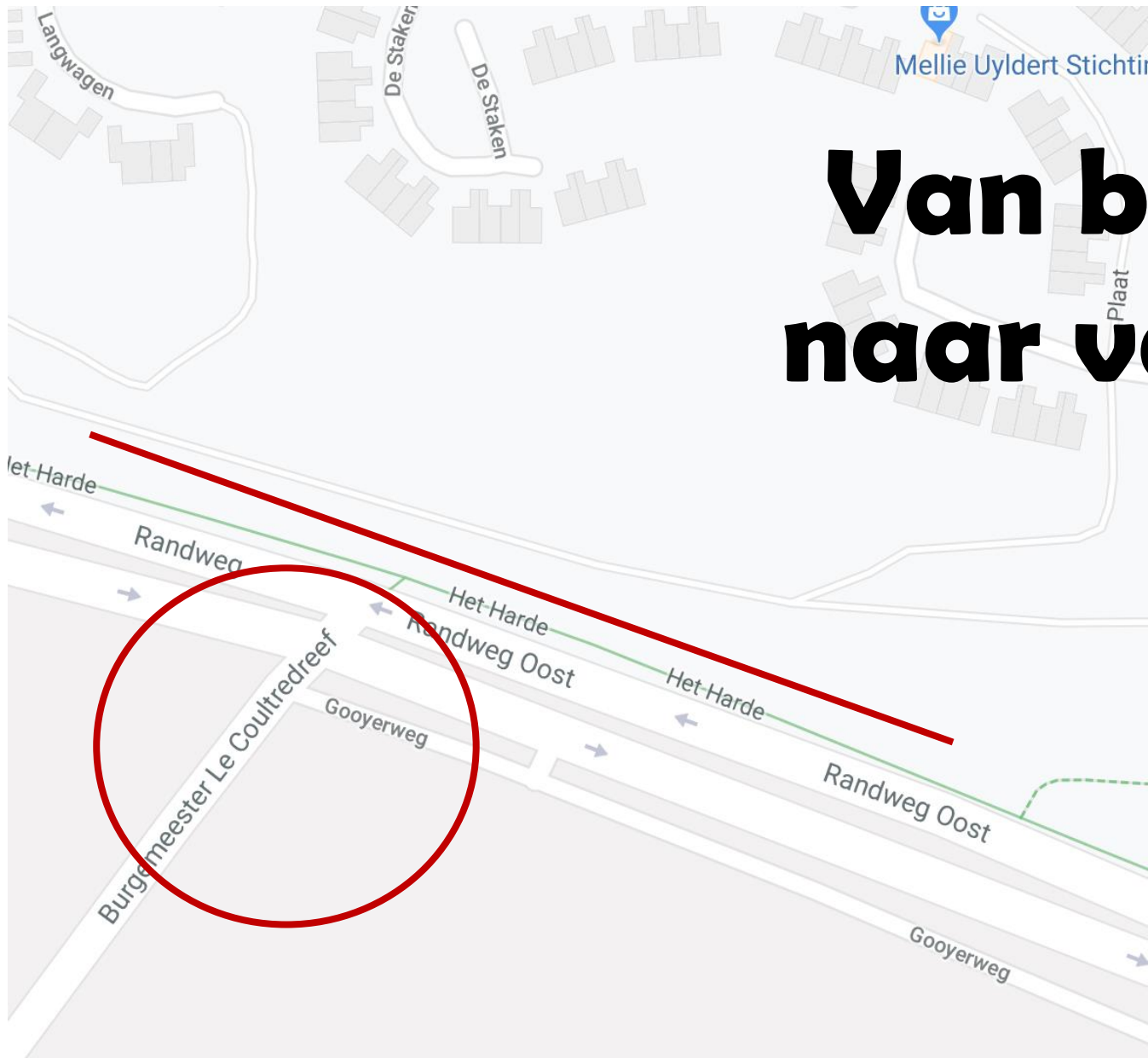

Veiligheid

Van blokkade... naar verbinding

Inschakelen landschapsarchitect voor Burg. Le Coultredreef – Byvanck ontsluiting voor betere ontsluiting tussen Byvanck en Dorp

Doelstelling:

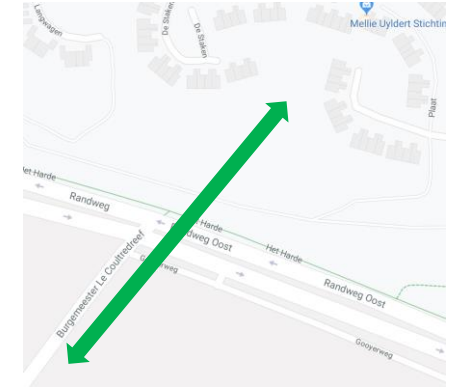
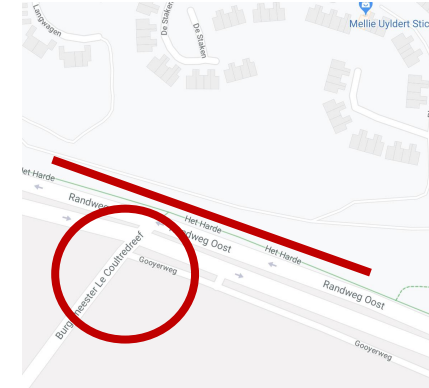
- Opheffen afsluiting door wal tussen randweg en wijk
- Afhankelijk van verkeerstechnische inrichting (fietsbrug/kruising) door/overgang door/over wal aantrekkelijk maken door b.v. symbolische poort, flora verbetering t.o.v. huidige graswal, etc

Wie:

- Gemeente: inschakelen van landschapsarchitect
- Werkgroep: opstellen wensen & eisen, meedenken aan ontwerp
- Gemeente: realiseren van aanpassingen, eventueel bewoners inschakelen

Stappen:

- Opstel plan van wensen & eisen
- Selecteren/inschakelen van landschapsarchitect (via prijsvraag, aanbesteding of rechtstreeks)
- Afstemmen met verkeersplan/GVVP/kruising ontwikkeling
- Ontwerp & beoordeling
- Vergunningsaanvraag indien nodig
- Uitvoeren

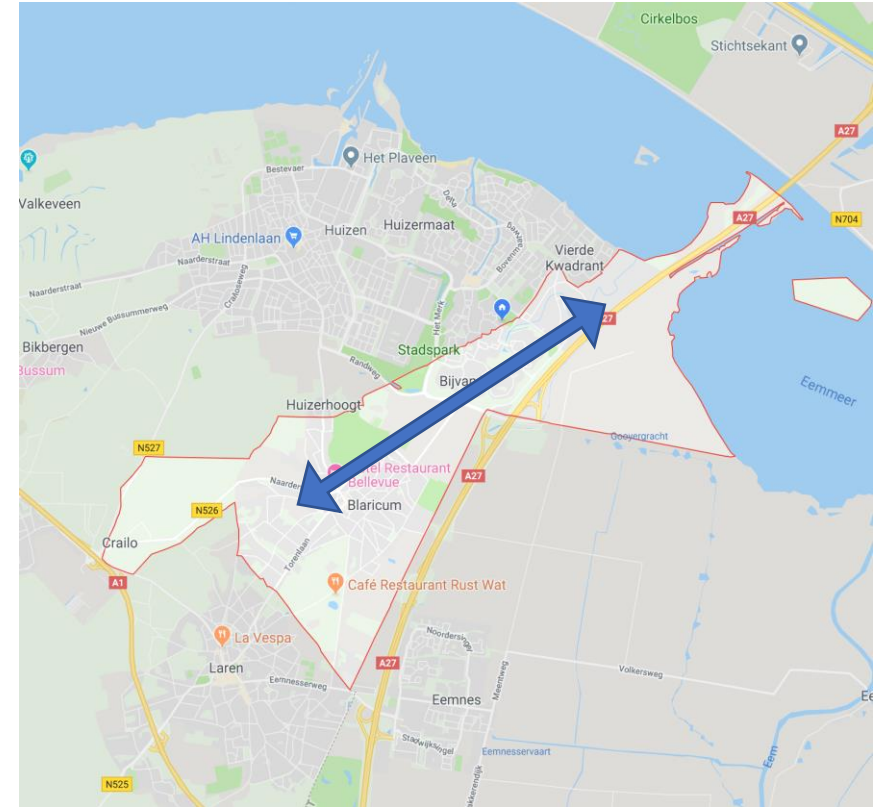
Verbeteren van verbinding Burgemeester Le Coultredreef

Doel:

- Verbeteren van verbinding Burgemeester Le Coultredreef, specifiek het verbeteren oversteek Randweg voor fietsers en wandelaars voor betere ontsluiting naar de Bijvanck, door o.a. het visueel aantrekkelijker maken en te verbinden met natuur

Actie:

- Afstemmen met gemeente om te ondersteunen bij het landschappelijk invullen van de aanpassingen van de kruising in samenwerking met een landschapsarchitect

Natuur

Informatieborden

Informatieborden/bordjes langs de Burg. Le Coultre -dreef om de natuurhistorische en agrarische elementen te benadrukken

Onderwerpen:

- **Agrarische, geologisch, natuur (flora/fauna)**

Wie:

- **A&B & GNR aanleveren van informatie en punten**
- **Ontwerpen van borden: aan te besteden?**
- **Gemeente: vergunnen en plaatsen van borden**

Stappen:

- **Verzamelen interessante punten en informatie**
- **Ontwerpen informatie borden (inhoud/vormgeving)**
- **Realiseren (vergunning aanvragen / plaatsen)**
- **Publiceren (aankondigen/openen)**

Noot:

- **Onderzoeken van mogelijkheden om het inkuilen te verbeteren/minimaliseren/verplaatsen**

Routes

Wandel/Fiets/Paard

Kunst

Windwijzers

Historie

Realiseren van fiets/wandelroutes door Blaricum

Thema's:

- Speeltuinen, literair, beeldende kunst, bankjes, kerken, agrarisch, windwijzers, etc

Wie :

- Werkgroep met ondersteuning van gemeente, ASB en GNR
- Gemeente voor vergunnen en realiseren van routing

Stappen:

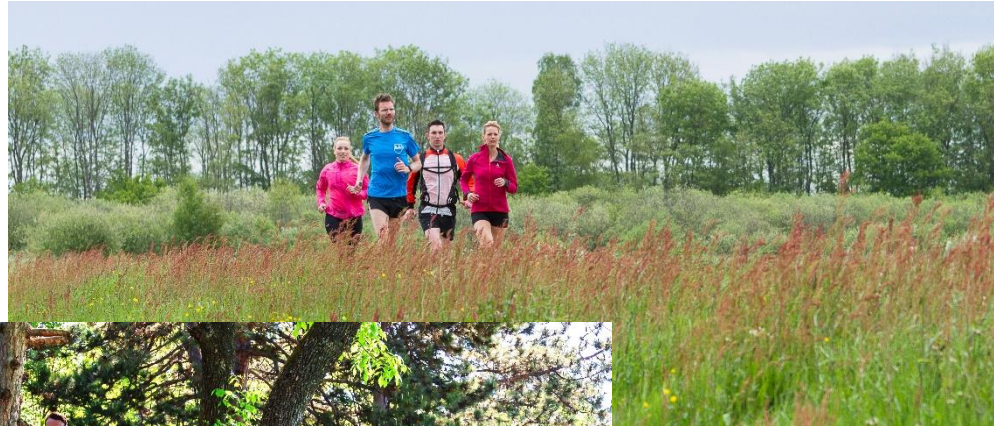
- Verzamelen interessante punten en informatie
- Bepalen routes (fiets/wandel/etc)
- Realiseren (aanduiding/routing/route kaartjes)
- Publiceren (aankondigen/openen)

Recreatieve verbinding

Wandelen,
fietsen,
paardrijden,
hondenuitlaat,
sporten,

Sociale verbinding

Pepper's Comedy Night HOST

De Comedy Night in Het Vitus Blaricum
gesponsord door
Toneelvereniging Blaricum

VRIJDAG 18 OKTOBER 2019
AANVANG 20:30 UUR
TICKET €9,-
Reserveer je kaarten via
<http://toneelverenigingblaricum.nl>

JOHAN VAN GULIK
FABIAN FRANCISCUS
ODETTE VAN DER MOLEN
DAAN VAN DER HOEVEN

Hot Vitus
Kerklaan 10, Blaricum

In de Vlaamsche Pot

14, 15 en 16 November
Vitus, Kerklaan 10, Blaricum

Realiseren van mobiele/periodieke wagen/stand voor verbinding: presentatie en verkoop van lokale producten, lokale culturele/maatschappelijk evenementen

Doelstelling:

- Mobiele stand/wagen die periodiek (bv. 1ste zaterdag van de maand) op verschillende locaties in Blaricum aanwezig om lokale producten en lokale culture/maatschappelijke evenementen te tonen/verkopen

Wie:

- Gemeente: beschikbaar stellen, vergunnen en beheren van stand/wagen
- ASB & GNR: Aanleveren/beheren/verkopen/bemannen van stand tav verkoop
- Lokale verenigingen & stichtingen: aanleveren en publiceren van evenementen

Stappen:

- Opstel plan van wensen & eisen
- Bepalen budget/financiering
- Ontwerp, selectie van stand/wagen
- Afspraken maken met partijen voor invulling, beheer en bemensing
- Vergunningsaanvraag indien nodig
- Aankondigen (media) en uitvoeren

Vervolgstappen

- Afspraken maken over concretisering en realisatie van de voorstellen
- Bijvoorbeeld:
  - Bepalen en uitzetten van wandel/fiets-routes
  - Participeren in ontwerp aanpassing(en) Le Coultredreef
  - Inschakelen landschapsarchitect voor verbeteren verbinding
  - Mobiele event wagen/stand voor sociale verbinding

A large teal circle on the left side of the slide, partially overlapping the word 'Laren'.A small teal circle in the upper right area.A medium-sized teal circle in the middle right area.A medium-sized teal circle on the left side, overlapping the text 'Je eigen woonomgeving'.A large teal arc at the bottom left, curving upwards.A large teal arc on the right side, curving downwards.

Laren

Je eigen woonomgeving
ontwikkelen en aan de slag

Andreas Grunwald
bewoner

RIGHT TO CHALLENGE

EEN UITDAGEND PERSPECTIEF?

ANDREAS GRUNWALD

- Namens D66 lid commissies R&I en F&M Laren
- In het (betaald) werkzame leven organisatieadviseur in de zorg

OPDRACHTGEVER- / OPDRACHTNEMERRELATIE

- Spelregels
- Speelveld
- Spelers

REËLE VERHOUDINGEN ?

- Rechtspersoonlijkheid nodig
- aansprakelijkheid
- (aparte) ambtelijke organisatie
- Continuïteit
- Concurrentie

?

RAAR!

- Burger geeft mandaat en middelen aan politiek en overheid
- Politiek en overheid geven mandaat (gedeeltelijk) terug
- Burgers zijn hiervoor eigenlijk niet toegerust

HOE ANDERS?

- Luister eens echt naar de burgers
- Rabobank Laren / grotere projecten
- Mediation / RtC
- Uitvoering
- Evaluatie

The background is a solid green gradient. In the corners, there are decorative elements resembling circuit board traces or neural network connections. These consist of thin white lines that branch out and terminate in small white circles. The top-left and bottom-left corners have more complex, dense patterns, while the top-right and bottom-right corners have simpler, more sparse patterns.

BEDANKT VOOR JULLIE AANDACHT

The background features a large, thin teal circle. Inside this circle, there are several other teal elements: a thick teal circle at the top, a medium teal circle at the bottom left, a small teal circle at the top left, and a solid teal circle with a white center at the bottom right. The word 'Huizen' is written in large, bold, black letters across the top right, partially overlapping the thick teal circle.

Huizen

Durf jij Huizen
uit te dagen?

Conny Bergé
Rik de Bruijn
bewoners

Durf jij Huizen uit te dagen

Via participatie je eigen wijk beheren

Wie in de wijk

- Burgers.
- Bedrijven/winkeliers.
- Buurtverenigingen.
- Sportverenigingen.
- Wijkteams
- gemeente

Wat wil je in je wijk

- Huisvesting
- Speelweide/speeltuinen
- Groen/Parken
- Parkeerplaatsen
- Voorzieningen
- Kabel/5G

laat de gemeente met jou mee denken

- Zelf voorstellen doen.
- Vragen waar de gemeente je mee kan helpen.
- Laat je voorstellen toetsen, niet verwerpen.

The image features several teal-colored decorative elements: a large circle on the left, a smaller circle on the right, and a thick curved line that starts from the top left, goes down, and then curves back up towards the bottom right.

Gooise Meren

Geert-Jan Hendriks, wethouder

Willem Kikkert, ambtenaar

Hans van der Steen, stadsraad Muiden

Michel Koekoek, dorpsraad Muiderberg

Inwoners en gemeente klaar
voor de uitdaging

gm gemeente
gooisemeren

NAARDEN

Buurtplatforms:

Naarderwoonbos

Keverdijk, Thijssepark, Vierhoven

Parkwijk

Rembrandtpark, Componistenkwartier

Naarden-Vesting

BUSSUM

Buurtplatform Brediuskwartier

MUIDEN

Stadsraad Muiden

MUIDERBERG

Dorpsraad Muiderberg

Mening gevraagd via luisterpaal en wijkwandeling

Oostereng denkt mee over toekomst

Joyce Huibers

Bussum * 'Hoe ervaart u het wonen hier? Wat vindt u belangrijk in uw leefomgeving? Wilt u meedenken over uw wijk? Dit soort vragen gaat de gemeente Gooise Meren de komende weken stellen aan de bewoners, ondernemers, scholen en verenigingen in de Bussumse wijk Oostereng. De wijk wordt de proeftuin voor de uitvoering van de nieuwe omgevingswet.

Dat betekent dat de gemeente samen met bewoners en andere belanghebbenden bekijkt wat er nodig is in de wijk. Daarbij gaat het om de openbare ruimte, groen en een gezonde en veilige leefomgeving, maar ook om doelstellingen die de gemeente moet halen op het gebied van klimaatverandering en de ener-

gietransitie. De toekomst van de wijk dus. Gooise Meren heeft de Oostereng als pilot uitverkoren, omdat daar volgend jaar een begin wordt gemaakt met de vervanging van de riolering. Als de wijk dan toch op de schop gaat, biedt dat mogelijkheden om meteen andere zaken op het gebied van 'klimaatadaptatie' en biodiversiteit mee te nemen.

Iedereen die al actief is in de wijk zal door de gemeente benaderd worden of ze in dit proces een rol wil spelen. Burgers die zich doorgaans minder makkelijk laten horen worden ook actief door de gemeente benaderd op plekken waar ze regelmatig komen, zoals bij de supermarkt of in het gezondheidscentrum.

Zo is er deze week bij het winkelcentrum aan de Koekoeklaan een zoge-

heten luisterpaal geplaatst. Tot en met 2 maart kan iedereen tussen 10.00 en 20.00 uur met een druk op de knop 'in gesprek' met de gemeente over de wijk. Daarnaast vindt op maandagmiddag 11 maart een wijkwandeling plaats. Wie ideeën heeft voor bepaalde plekken in de wijk of de gemeente ergens op wil wijzen, kan zich hiervoor opgeven. Diezelfde avond wordt in de Verlosserkerk aan de Lorentzweg een werksessie gehouden met buurtbewoners. Centraal staan vragen als wat zijn de belangrijkste onderwerpen en hoe kunnen we deze gezamenlijk oppakken?

De aanpak wordt door de gemeente na afloop geëvalueerd en, in al dan niet aangescherpte vorm, ook voor andere wijken in Gooise Meren gebruikt.

'Paarden graag en leukere winkels'

Joyce Huibers

Bussum

Praatpaal Oostereng trekt jongeren aan

en drukken op de knop van de paal, klaar om hun boodschap in te brengen. 'Hij doet het niet', klinkt spreken. Gelukkig staat er aan de andere kant nog een. Volwassenen wagen zich niet aan de paal zo licht het. 'Een beetje roeptoetsen in zo'n ding zonder antwoord te krijgen, ik vind het niet', zegt mevrouw Oomes. 'Als ze nou een bijeenkomst zouden organiseren, dan zou ik wel komen.' Corinne Jacques voelt ook niet de behoefte om gebruik te maken van de luisterpaal. 'Jij zit eruit, hier om een goed verhaal te houden. Ik krijg liever een enquête van de gemeente.'

Manuela Harting heeft al twee keer iemand gebruik zien maken van de paal. Zelf heeft ze geen klachten. Van haar man mogen er wel wat meer parkeerplaatsen komen in de wijk. 'Jouder wonen we hier heerlijk.' 'Dus beamen ook twee ouders dames die van een afstandsde paal beelden. 'Nee hoor, wij spreken niet in.' 'Nuttig doe eigenlijk nooit de boodschappen. Op zich een goed initiatief, maar dan hoop ik wel dat de gemeente iets met de berichten doet.'

Sophia (rechts) en Danique proberen hun bericht in te spreken.

FOTO: JIMMY HUIBERS

F
it

Jong

Lauer

locus

laar v

van c

in de

de v

'Gat

enst

Voor

meer

bou

ken,

De e

heert

de 18

jaar i

enk

en li

stap

en b

Dat v

cont

een a

die d

faill

we

daar

va

hou

Tuch

gaur

sch

ande

and

word

word

aan

op d

dag

De p

heid

Vind

The image features several teal-colored decorative elements: a large circle on the left, a smaller circle on the right, and a thick curved line that starts from the top left, goes down, and then curves back up towards the bottom right.

Gooise Meren

Geert-Jan Hendriks, wethouder

Willem Kikkert, ambtenaar

Hans van der Steen, stadsraad Muiden

Michel Koekoek, dorpsraad Muiderberg

Inwoners en gemeente klaar
voor de uitdaging

Stadsraad Muiden

Is een **vereniging**

De **leden** zijn de inwoners van Muiden

De contributie **gratis**

Thans 400 leden

bestuur

Peter de Boer

Marcelle Visée

Hein van der Gun

Hans van der Steen

Burgerparticipatie

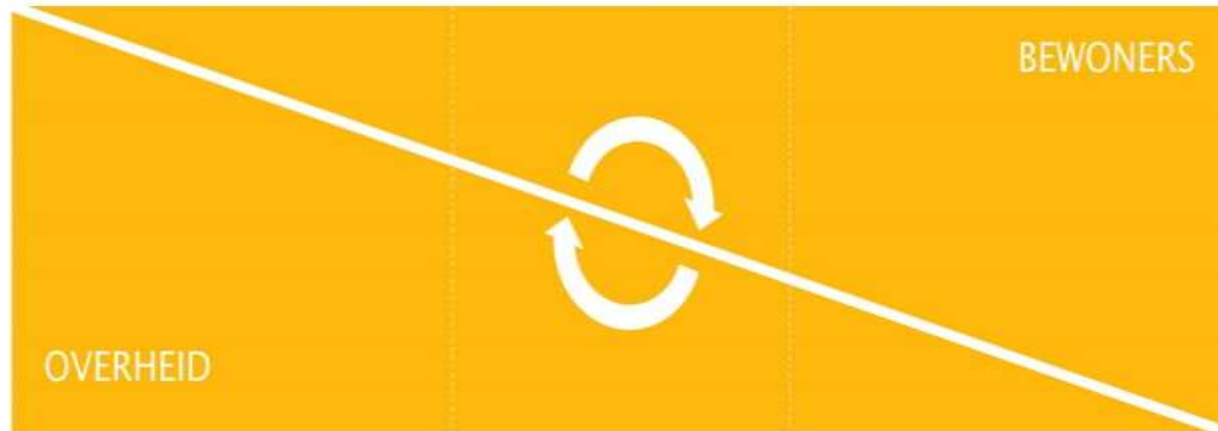
Invloed

Initiatief bij

Gemeente

Samen

Initiatiefnemers

Rol overheid

Initiatief bij overheid
Bewonersparticipatie
Besluitvormingsgericht

Samenwerkingspartners
Coproductie / -creatie
Gedeeld verantwoordelijk
Gelijkwaardige inbreng

Initiatief bij samenleving
Overheidsparticipatie
Faciliteren / stimuleren

Rol bewoners

Rol van stakeholders
Participatieladder
Afhankelijk van overheid

Eigenaarschap
Zelforganisatie
Right to Challenge

12 kompasrichtingen:

- Wonen en leven
- Onderwijs en [sociale] voorzieningen
- Kunst en cultuur
- Sport en recreatie
- Natuur en landschap
- Ondernemers en winkelstand
- Openbare ruimte en groenvoorziening
- Milieu en overlastbeperking
- Haven en water
- Toerisme en horeca
- Verkeer, parkeer en bereikbaarheid
- Veiligheid en handhaving

Voorbeelden

1. Havenvisie
2. Tuinderij
3. Groote Zeesluis
4. Skatebaan

Voorbeelden

1. Havenvisie
2. Tuinderij
3. Groote Zeesluis
4. Skatebaan

Voorbeelden

1. Havenvisie
2. Tuinderij
3. Groote Zeesluis
4. Skatebaan

Voorbeelden

1. Havenvisie
2. Tuinderij
3. Groote Zeesluis
4. Skatebaan

Voorbeelden

1. Havenvisie
2. Tuinderij
3. Groote Zeesluis
4. Skatebaan

The background of the slide features a photograph of a large, historic brick castle with multiple towers and dark roofs. In the foreground, there is a formal garden with a large, circular, arched stone structure and several tall, manicured hedges. To the right, there are trees with white blossoms. A semi-transparent grid of interlocking puzzle pieces is overlaid on the top half of the image.

Voorwaarden

- 1. Medewerking van de raad**
- 2. Voldoende expertise**
- 3. Budget**
- 4. Medewerkers**

The background features several overlapping teal-colored circles of varying sizes, creating a modern, abstract design.

Wijdemeren

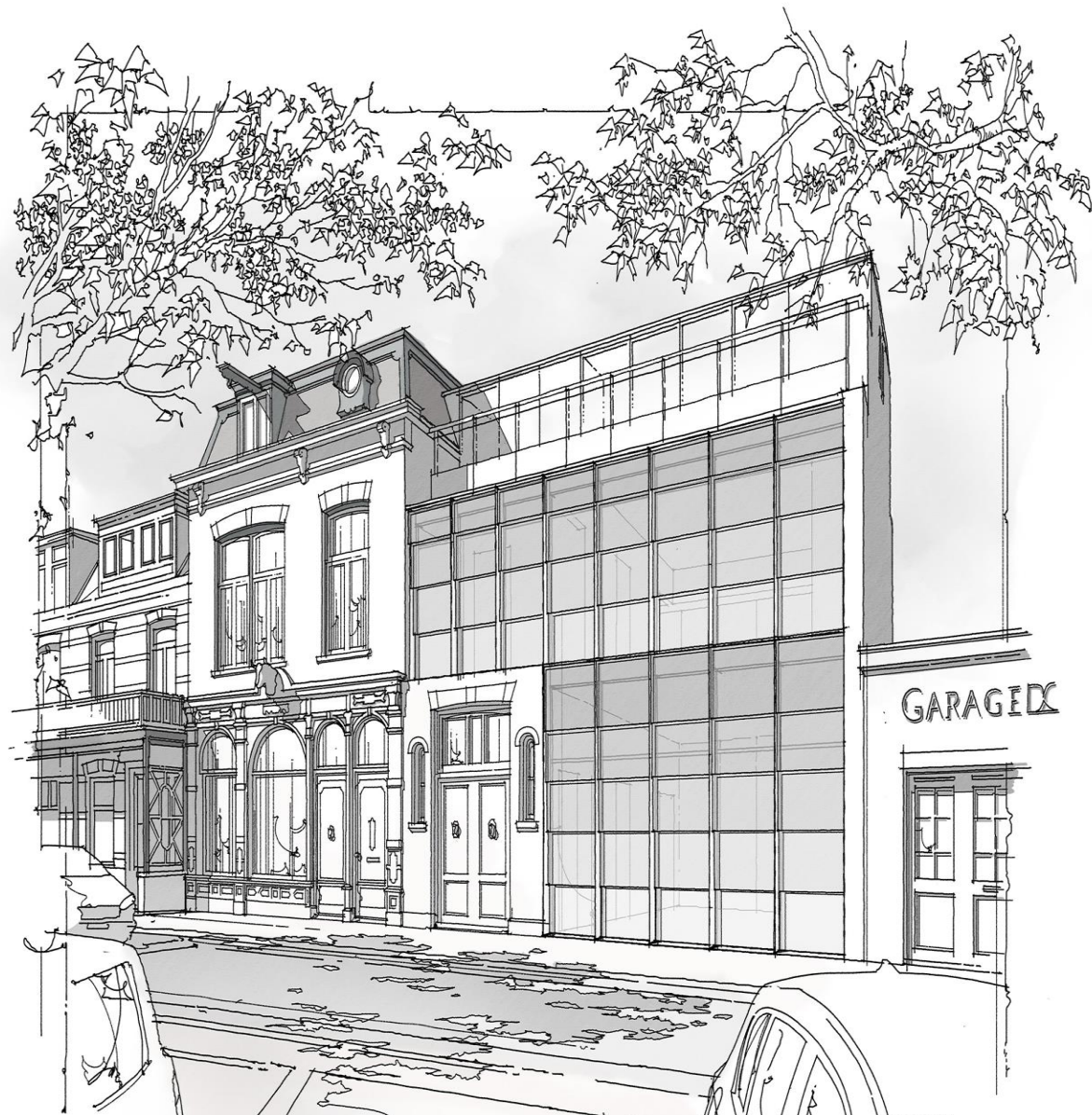
Rosalie van Rijn, wethouder

Madelinde Winnubst, bewoner

We hebben u als inwoner nodig
om grote opgaven tot een
succes te maken.

Huiskamer in de buurt-project

The background features several teal-colored geometric shapes: a large circle on the left, a smaller circle below it, and a thick curved line on the right side. A small teal circle is also present at the bottom right.

Hilversum

Arno Scheepers, wethouder

Aernoud Olde, bewoner, Hilversum Verbonden

Bewoners en gemeente
komen samen verder

GROENE HART VAN DE MEENT

BEWONERS MAKEN HET GOOI!

AANLEIDING EN ACHTERGROND

- FOCUS GEMEENTE OP WIJKGERICHT WERKEN
- WIJKAGENDA'S ALS INVULLING HIERVAN
- DAARBIJ BEHOREND EEN WIJKBUDGET VAN EUR 500.000
- UITSTEKEND GEORGANISEERDE WIJK: DE MEENT
- HET GROENE HART WAS ONDERDEEL VAN DE EERSTE WIJK
- INFORMATIE- EN GEDRAGSCAMPAGNE
- OVERGANGSPERIODE
- TOT SLOT HANDHAVEN

HET GROENE HART

- INITIATIEF UIT DE WIJK VOOR EEN HOOGWAARDIGER INVULLING VAN CENTRALE OPENBARE RUIMTE
- KOSTEN: EUR 125.000
- ZEER UITGEBREIDE PARTICIPATIE

HAKEN EN OGEN

- GROTER INITIATIEF, DUS KREDIET VAN DE RAAD NODIG
- HOE OM TE GAAN MET KAPITAALLASTEN?
- HOE OM TE GAAN MET VERSCHILLEN IN ORGANISATIEGRAAD TUSSEN WIJKEN?

The background features several teal-colored geometric shapes: a large circle on the left, a smaller circle below it, and a thick curved line on the right side. A small teal circle is also present at the bottom right.

Hilversum

Arno Scheepers, wethouder

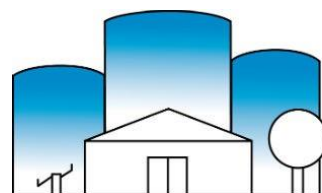
Aernoud Olde, bewoner, Hilversum Verbonden

Bewoners en gemeente
komen samen verder

Bewoners-initiatieven in Hilversum

De Zoutkeet

Voorbeelden:

- Sport
- Zorg
- Welzijn
- Sociaal Domein
- Armoedepreventie
- Transitie richting circulaire economie

Voordelen voor gemeente om (veel meer) te leunen op de bewoners:

- Continuïteit
- Je bouwt aan lokale kennis en versterkt lokale netwerken
- Kennis en netwerk blijven lokaal aanwezig
- Je versterkt een natuurlijk verantwoordingsafleggen

... ..

Mijn conclusies/stellingen:

- 1- de gemeente moet in essentie een organisatie voor en door bewoners zijn
- 2- met de besluitvormingsstructuur is weinig mis
- 3- sinds de invoering van het dualisme en de keuze om als gemeenteraad te besturen op hoofdlijnen, is er feitelijk gekozen voor een kloof met de burger
- 4- vooral rondom de afspraken (regels?) qua inhuur valt veel te winnen
- 5- Right 2 Challenge is eigenlijk mosterd na de maaltijd

Mijn dilemma/vraag:

Hoe kijken gemeenteraadsleden aan tegen het betrekken van meer inwoners bij de gemeente?

De gemeenteraad gaat hierover, en zij zijn zelf ook inwoners
Is het niet logisch om al raad te willen dat de eigen organisatie gedragen wordt door de eigen gemeenschap?

Weesp

Rogier de la Rive Box
bewoner

Zorg om/voor
democratische legitimatie

Presentatie ‘Zorg om/voor democratische legitimatie’

27 september 2019, Blaricum

Door Rogier de la Rive Box

Zorg om/voor Legitimatie

1-zorg om/voor legitimatie

De strekking van mijn bijdrage is zorg óm legitimatie en een pleidooi vóór democratische legitimatie. Al was het maar omdat R2C hier wordt besproken binnen het programma ‘Lokale Democratie in Ontwikkeling’.

Ik spreek hier overigens op persoonlijke titel niet namens de gemeente Weesp.

In het regeringsbeleid van het kabinet Rutte III wordt de het R2C genoemd.

In de kamerbrief van minister Ollongren stelt ze:

‘Een sterke lokale democratie heeft inwoners die betrokken zijn bij de vraagstukken in hun gemeenschap. Dit .. wordt belangrijker gezien de grote maatschappelijke opgaven die op inwoners afkomen, zoals de energietransitie, .. en de komst van de Omgevingswet. Inwoners willen meer betrokken zijn bij deze vraagstukken,....

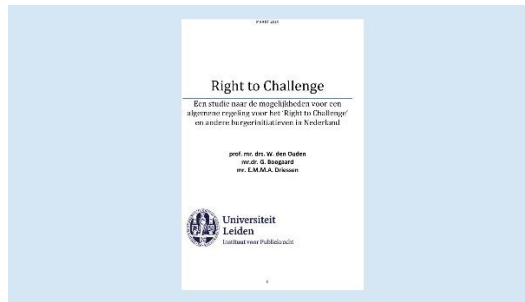
Kortom: het doel is betrokkenheid, het middel is R2C en de verwachting is dat dit een beter draagvlak oplevert voor de energietransitie en de Omgevingswet.

Een paar alinea's verder geeft de minister aan waarom het inhoudelijk gaat: *‘uitvoering van collectieve voorzieningen in hun directe omgeving, zoals het onderhoud van een park, het beheer van sportvelden of andere maatschappelijke voorzieningen’*. De eerste vraag is hoe zich dat verhoudt tot het scheppen van draagvlak voor bijvoorbeeld de energietransitie. In alle voorbeelden gaat het om kleinschalige projecten. Daar staat tegenover dat energietransitie en Omgevingswet uiterst grootschalige onderwerpen zijn waarbij de spelers projectontwikkelaars kunnen zijn en andere commerciële partijen. De tweede vraag is hoe R2C zich verhoudt tot de rechtstatelijke kanten.

Zorg om Legitimatie

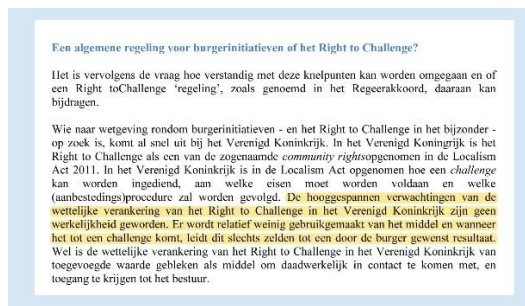
2-Zorg om legitimatie

In Weesp kwam laatst ook dat aspect aan de orde. Een groep inwoners van Leeuwenveld, de wijk die in aanbouw is, vroeg de gemeente om iets te mogen doen met een veldje bij de woningen. ‘Dat kan niet’ kregen ze als antwoord. En in die drie woorden is de volledige problematiek vervat. De drie woorden zouden vervolgd kunnen worden door een zin als ‘want dan nemen jullie de jurisdictie van dit gebied over’. Men had ook kunnen zeggen: ‘prima, dan regelen jullie eerst de kadastrale status, de conformiteit met wet- en regelgeving, de representativiteit van de initiatiefgroep, de legitimiteit van jullie besluitvorming, de transparantie richting het openbaar bestuur en de borging van beheer en continuïteit’.. Het antwoord was dus niet negatief, het leek mij meer een uiting van de zorg om de democratische legitimiteit.

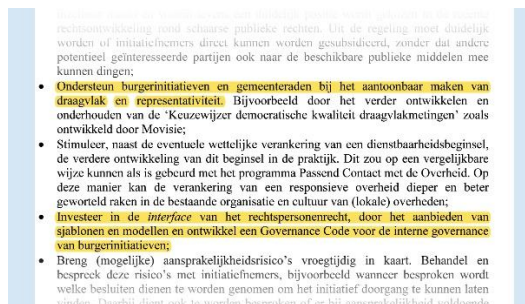
3-Rapport

Het kabinet zag die bui al hangen en gaf de Universiteit van Leiden de opdracht om de rechtstatelijke kanten van het R2C te onderzoeken. Het rapport is in maart verschenen.

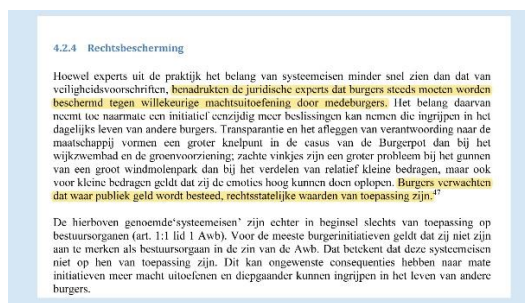
4-Inleiding

In het rapport wordt al in de inleiding gemeld dat het R2C in Groot Brittannië, waar het vandaan komt, is mislukt. En later in dat rapport wordt verwezen naar de redenen: wanneer een groep inwoners moet voldoen aan alle rechtstatelijke voorwaarden heeft niemand er meer zin in.

5-oplossingsrichting

Gelukkig geeft het rapport ook suggesties hoe dit te ondervangen. Zorg voor representativiteit. En voor een nieuwe vertegenwoordigende rechtspersoon als een soort interface.

6-motivatie

Dit om machtsuitoefening van personen of groepen te voorkomen en te zorgen dat burgers niet tegen elkaar worden uitgespeeld. Maar ook om te voorkomen dat 'publiek geld' fout wordt besteed. Dan zou R2C zelfs een negatief effect hebben op de ontwikkeling van de lokale democratie, waar het allemaal om begonnen is. Het zou het draagvlak voor de grote problematiek van bijvoorbeeld de energietransitie zelfs kunnen ondermijnen. We horen alleen van de successen, niet van de teleurstellingen.

De hierboven genoemde 'systeemeisen' zijn echter in beginsel slechts van toepassing op bestuursorganen (art. 1:1 lid 1 Awb). Voor de meeste burgerinitiatieven geldt dat zij niet zijn aan te merken als bestuursorgaan in de zin van de Awb. Dat betekent dat deze systeemeisen niet op hen van toepassing zijn. Dit kan ongewenste consequenties hebben naar mate initiatieven meer macht uitoefenen en diepgaander kunnen ingrijpen in het leven van andere burgers. Het omkerkt van toepassing verklaren van alle systeemeisen, verbonden aan het handelen van het openbaar bestuur in een democratische rechtsstaat, vinden ook de juridische experts geen oplossing. De zwart/wit benadering (klassieke systeemeisen en –waarborgen zijn wel of niet van toepassing) vindt voorlopig niemand verstandig. **Er is mogelijk behoefte aan publiekrechtelijk getimte tussenarrangementen: een zekere horizontale werking van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (vergelijkbaar met de horizontale werking van grondrechten), de mogelijke erkenning van initiatieven als een nieuw soort 'light' bestuursorganen, met op maat gesneden verantwoordingsverplichtingen en transparantievereisten of het ontwikkelen van nieuwe vormen van rechtsbescherming bij andere instanties dan de bestuursrechter. De gedachte om op deze vlakken via experimenten te zoeken naar maatwerk, wordt door de academische experts ondersteund.**

7-conclusie

En in de conclusies van het lijvige rapport komen ze met een samenvattende aanbeveling: zorg voor een vorm van rechtspersoon die enerzijds is afgestemd op het waarborgen van democratische waarden en anderzijds het maatwerk toelaat voor de unieke lokale situaties.

Zorg voor Legitimatie

8-zorg voor legitimatie

Kortom, de aanbeveling is: zorg voor een uitvoeringsvorm waarmee de legitimiteit geborgd is.

9-Wedstrijd

De verbinding tussen de systeemwereld en de leefwereld of tussen de verticaliteit van het openbaar bestuur en de horizontaliteit van de netwerksamenleving of hoe je het ook wil noemen, was het onderwerp van mijn bijdrage aan de wedstrijd 'Herontwerp de lokale democratie' in het kader van Democratic Challenge van het ministerie van BZK en de VNG in 2017. Nadat ik de prijs had gewonnen ben ik dit model met een klein team verder gaan uitwerken. Eerst voor de situatie in Weesp, later, op aanraden van experts, als een soort sjabloon voor meer algemeen gebruik.

10-Demo

We noemen het model Demo, deelnamemodel voor meervoudige democratie. Meervoudige democratie is hetgeen de minister voor ogen heeft; het primaat blijft dan bij het openbaar bestuur, het initiatief zou meer bij de samenleving gelegd mogen worden.

**Demo: deelnamemodel voor
Meervoudige Democratie**

Doel:

- verbinding met het bestuur
- draagvlak voor beleid
- harmonisering Right to Challenge
- borging legitimatie

11-Doel

Het doel is het leggen van de verbinding tussen bevolking en lokale overheid. Door de breedte zou het potentieel voor een breed draagvlak voor beleid kunnen zorgen. We denken dat hiermee een vorm van harmonisatie kan ontstaan in de uitvoering van het R2C, noem het 'verwachtingsmanagement'. Maar het belangrijkste is de borging van de legitimatie door het benoemen van minimale eisen aan participatie. En dan gaat het niet alleen om R2C maar om alle maatschappelijke onderwerpen.

**Demo: deelnamemodel voor
Meervoudige Democratie**

Middel:

- A-politieke vereniging
- 3 belangen vertegenwoordigd
- Verkiezing met 'profielen'
- Door de bevolking georganiseerd

12-Middel

Het middel is een vereniging als meest eenvoudige democratische rechtsvorm. A-politiek om afstand te nemen van de verouderde indeling naar links-rechts, conservatief-progressief. Wanneer we 'eigenaarschap' willen bevorderen is dit de 'vereniging van eigenaren' van de buurt, wijk of kern. Een breed draagvlak bereik je alleen wanneer tegengestelde belangen erin vertegenwoordigd zijn. Want we beschouwen 'belang' als de basis voor betrokkenheid. We gaan uit van 'profielen'. Dit zijn pakketten van keuzes die elke vertegenwoordiger persoonlijk zou maken voor verbeteringen. En het wordt door de bevolking georganiseerd. Dus ten behoeve van en niet door de overheid.

Right to Challenge?

liever

DEELNAMERECHT

13-Deelnamerecht

En daarmee komen we op de situatie in Weesp. Tijdens een commissievergadering vorige week over participatiebeleid hebben wij twee zaken voorgesteld: we willen middels het Demo model het beoogde 'bestuursorgaan-light' ontwikkelen en: we willen gebruik maken van het R2C om de participatie in brede zin gestalte te geven ten behoeve van de gemeente. En die twee staan natuurlijk nauw met elkaar in verband. Wij stellen dat principieel participatie beter door de bevolking kan worden georganiseerd dan te worden opgelegd door de overheid aan de bevolking.

Maar evenzeer willen wij dit allerm minst beschouwen als het uitdagen van de gemeente. Onze wethouder doet zijn uiterste best en het zou nogal pedant zijn als wij pretenderen het in zijn positie beter te kunnen. Het gaat om samenwerking. Het initiatief komt meer te liggen bij de bevolking, de jurisdictie en de democratische besluitvorming blijft bij het openbaar bestuur. Wij zouden dan ook zo snel mogelijk af willen van de negatieve term R2C. Wij kiezen voor de positieve term deelnamerecht.

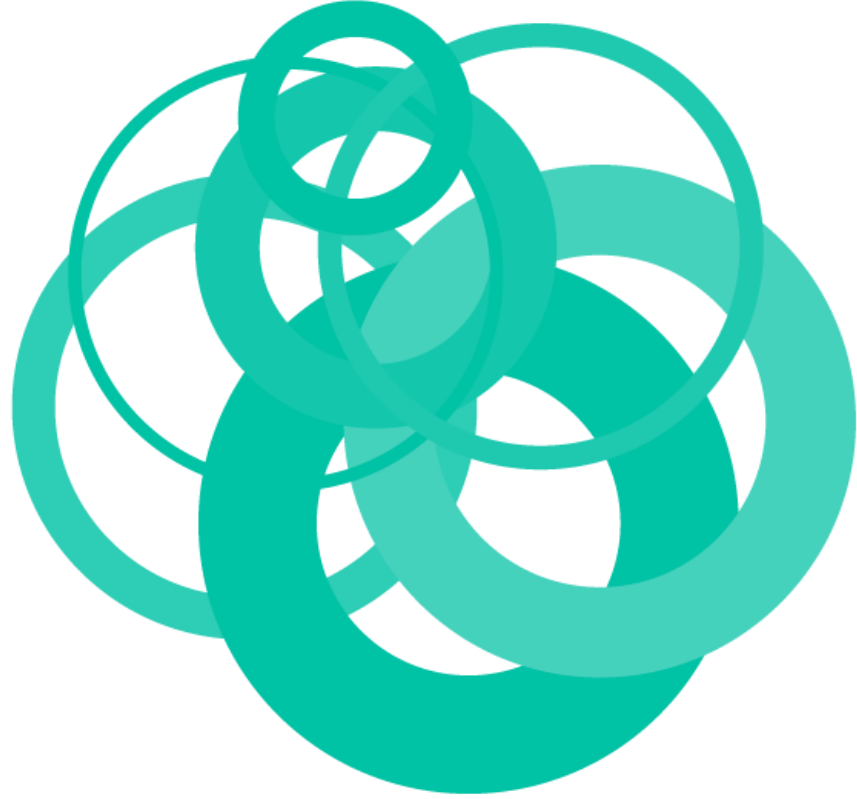
deweesper.nl

14-deelnamemodel

Het model is te downloaden op deweesper.nl.

Dank voor uw aandacht.

**Bewoners
maken
het Gooi**